

K E N D E L S E

Afsagt 3. juli 2025

(Højesteretsdommer Jørgen Steen Sørensen)

i

Faglig voldgiftssag FV2024-701

3F Transportgruppen

(advokat Evelyn Jørgensen)

mod

Dansk Erhverv Arbejdsgiver

for

Falck Danmark A/S

(advokat Anders Jorsal)

1. Problemstillingen

Sagen angår rammerne for afløsning i døgnvagt efter Overenskomst 2023/2025 for Falck-reddere i Provinsen.

2. Påstande

3F Transportgruppen har påstået følgende:

1. Falck Danmark A/S skal anerkende, at afløsning i døgnvagter alene kan afvikles med overtidsvagter af maksimalt 12 ½ timers varighed inkl. spisepause, medmindre afløsningen udføres af vagttyper omfattet af overenskomsten side 42 (områdereddere og stationsafløsere).
2. Falck Danmark A/S skal anerkende, at mønstringen af Redder X til afløsning i døgnvagt den 30. august 2023 var overenskomststridig.

Dansk Erhverv Arbejdsgiver har påstået frifindelse.

3. Sagens behandling i voldgiftsretten

Sagen blev mundtligt forhandlet den 24. juni 2025 med højesteretsdommer Jørgen Steen Sørensen som opmand.

Partudpegede medlemmer af voldgiftsretten for 3F Transportgruppen var forhandlingssekretær Harald Fabricius og forhandlingssekretær Flemming Bjørn Overgaard, begge 3F.

Partudpegede medlemmer af voldgiftsretten for Dansk Erhverv var underdirektør Jesper Østergaard Bocianski og chefkonsulent Lars Overgaard, begge Dansk Erhverv.

Der blev afgivet forklaring af A, B og C.

Der var efter votering ikke flertal for et resultat blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen skal derfor træffes af opmanden.

4. Sagsfremstilling

Voldgiftssagen udspringer af en episode den 30. august 2023, hvor redder D (i 3F's påstand omtalt som "Redder X") gjorde tjeneste som døgnvagt i Falck i Køge.

I mæglingsmødereferat af 30. august 2023 er episoden og parternes uenighed beskrevet således:

"Arbejdstager påstand og begrundelse

Tirsdag den 29. August bliver jeg gjort opmærksom på, at der efterlyses døgnvagt på overtid.

Da FTR. er af den opfattelse, at døgnvagt på overtid ikke er muligt på aftalt grundlag.

Dette gør jeg umiddelbart efter DPC. opmærksom på.

Får svaret, at det blot var udtryk for de efterlyste 2 mand, til inddækning af de 24 timer.

Onsdag den 30. august bliver jeg oplyst, at D er mønstret til 24 timer.

Igen gør jeg DPC opmærksom på, at jeg mener deres handling er overenskomststridig.

Dette besvares ikke.

Ifølge mine oplysninger fuldføre D døgnvagtens 24 timer.

Derfor krav om bod Kr.

Arbejdsgiver påstand og begrundelse

Det er standard procedure at oplyse mangler og ikke vagter i SMS pga. længden på sms'er, hvorfor der skrives "Vi mangler mandskab hele døgnet i Køge" – herefter kan folk byde ind på alt imellem 4-12 timer i Tilkaldevagter. Det er blevet forespurgt om tillidsrepræsentanterne ser en stor udfordring heri.

D har den 30. august præsteret en døgnvagt på Station Stege, hvor redderen har byttet sine vagter. Vagten er præsteret indenfor normtiden med alle beskyttelsesforanstaltninger, pauser og døgnminutter aktiveret. Redderen har ikke præsteret overarbejde den 30. august.

DPC repræsenteret af Planlægningschefen besvarede fællestillidsmanden samme dag som henvendelsen blev givet.

Planlægningschefen kan dermed ikke anerkende fællestillidsrepræsentantens udlæg af hændelserne."

Der er herudover fremlagt en udateret SMS-besked, der efter det oplyste er skrevet af E, Falck, til B, 3F. Beskeden har denne ordlyd:

"Vi ved det godt – det er bare nemmere at skrive man mangler hele døgnet – men det er kun 12 timer de kan få."

5. Retsgrundlag

3F Transport har forud for den mundtlige forhandling i sagen fremhævet en række bestemmelser i Overenskomst 2023/2025 for Falck-reddere i Provinsen, som forbundet særligt ønsker at gøre gældende. Det drejer sig navnlig om følgende:

"Tillægsaftaler til A. Fællesbestemmelser

Områdereddere og stationsafløsere

§ 1. Generelle bestemmelser

Stk. 1. Virksomheden kan i de enkelte områder ansætte op til 15% områdereddere og stationsafløsere af det samlede antal fastansatte reddere (inkl. områdereddere og stationsafløsere).

Ansættelse kan ske som områderedder (ordinær) og områderedder (fast vagt) samt stationsafløser. Der kan i et område maksimalt være 5% ordinære områdereddere.

...

Stk. 3

Områdereddere (ordinær) og (fast vagt)

Ansættelse sker i et område, og ansættelsen knyttes til den station i området, hvor områderedderen forventeligt vil få flest afløsninger. Områdereddere er forpligtet til at afløse på denne station samt yderligere 3 nærmere angivne stationer. Ændring af stationerne skal ske med overenskomstmæssigt varsel, medmindre andet aftales med den enkelte medarbejder.

Stationsafløser

Ansættelse sker på en station. Stationsafløseren kan afløse på alle vagtformer, der findes på den pågældende station.

...

§ 3. Ordinære områdereddere

...

Stk. 2. Afløsning på døgnvagten

Afregning for afløsning på døgnvagten er reguleret i de enkelte døgnvagsordninger.

...

§ 4. Stationsafløsere

...

Stk. 2. Afløsning på døgnvagten

Afregning for afløsning på døgnvagten er reguleret i de enkelte døgnvagsordninger.

...

Administration af "Tillægsaftale områdereddere og stationsafløsere"

Tillægsaftale "Områdereddere og stationsafløsere" administreres i overensstemmelse med nedenstående regler:

...

2. Afløsning med områdereddere

En områderedder/stationsafløser, der er i en afløssituation og som bliver syg, kan afløses af en anden områderedder/stationsafløser.

Områdereddere på fast vagt kan altid afløses på basisstationen.

Afløsning kan finde sted med både ordinære områdereddere, stationsafløsere og områdereddere på fast vagt. Afløsning skal ske på samme vagtform.

...

B. Ambulance

...

§ 2. Arbejdstid og vagttjeneste

...

Stk. 3. Under Hovedvagter til B. Ambulance ses godkendte vagtordninger for indeværende overenskomstperiode.

...

§ 4. Overarbejde, herunder afspadsering

Stk. 1. For beskæftigelse af medarbejdere på effektive vagtordninger uden for de i de enkelte vagtordninger indeholdte, faste arbejdstider og for beskæftigelse af døgnvagtspersonale på fridøgn ydes pr. time den til enhver tid gældende dagvagttime løn, jf. § 3, stk. 1, + 60%. Der afregnes pr. påbegyndt halve time.

...

Stk. 3. Overarbejde i forlængelse af vagt

I det omfang udkald foretages af 3. part eller via nyt udkaldesystem hos AMK-vagtcentralen (systemmæssige forhold) gælder følgende vedrørende overarbejde i forlængelse af normal arbejdstid for medarbejdere på effektiv vagt i ambulancetjenesten, når den pågældende opgave falder ind under kørselsform A, B, C eller D:

...

HOVEDVAGTER TIL B. AMBULANCE

Generelt

En stations samlede arbejds- og vagttidsmæssige dækning skal være i overensstemmelse med en eller flere af de efternævnte vagtordninger, og for tilrettelæggelsen heraf er alene stationens aktivitet og beredskabsmæssige forpligtelser afgørende. Individuelle ændringer af tjenesteformen skal normalt ske med mindst 1 måneds varsel. Dog kan ledelsen ensidigt af driftsmæssige hensyn gå ned til 14 dages varsel.

...

Alternative vagter er frivillige vagtordninger, der forudsætter lokalaftale. Ved manglende enighed er hovedvagterne gældende.

Ved arbejde uden for de i de lokale aftaler fastlagte tidsrum ydes overtidsbetaling i henhold til gældende overenskomst.

...

Ingen vagtordninger ekskl. døgnvagsordninger må indeholde vagter, der overstiger en samlet arbejdstid inkl. spisepauser på 12.30 timer.

...

Ingen vagtordning må iværksættes, inden dispensation foreligger.”

Der er endvidere fremlagt en række lokalaftaler.

6. Forklaringer

A har forklaret bl.a., at han er formand for Reddernes Landsklub. Han har beskæftiget sig med overenskomsten i en længere årrække.

Som ambulanceredder vil man efter sin ansættelseskontrakt være ansat på en bestemt hovedvagt, og overenskomstens afsnit ”Hovedvagter til B. Ambulance” angiver den måde, redderen herefter kan køre ambulance. I princippet kan en redder godt have en vagt, der varer f.eks. 13 timer, men så skal der betales for overtid. At man er døgnvagt betyder, at man er på stationen hele døgnet, men kun arbejder et vist antal timer. Døgnvagsordningen bygger på dispensation fra Arbejdstilsynet.

Det, der er anført i ”Generelt” under ”Hovedvagter til B. Ambulance” om individuelle ændringer af tjenesteformen, har ikke noget med den foreliggende sag at gøre. Teksten regulerer driftsmæssigt betingede ændringer, og D har med sin døgnvagt den 30. august 2023 skiftet ansættelsesform, hvilket efter overenskomsten ikke kan ske på den foreliggende måde.

Bestemmelsen i § 4 om "Overarbejde, herunder afspadsering" regulerer prisfastsættelsen på arbejde uden for de faste arbejdstider. D var ikke områderedder eller stationsafløser og ville derfor heller ikke med overarbejdstidsbetaling have kunnet påtaget sig den omhandlede vagt. Det ville have krævet en lokalaftale. Områdereddere og stationsafløsere ville derimod kunne have taget vagten, og der ville ikke have været tale om overarbejde.

B har forklaret bl.a., at han er fællestillidsrepræsentant i 3F. 3F rejste den konkrete sag, fordi man i tilfælde som det foreliggende ikke kan have døgnvagt i overtid. Det har tidligere ikke været unormalt med udbud af døgnvagt i overtid, men efter at den foreliggende sag er rejst, udbydes der i stedet to 12 timers-vagter. Det praktiske problem har sikkert været, at der ikke var områdereddere eller stationsafløsere til rådighed.

C har forklaret bl.a., at han er planlægningschef i Falck. Han har ligesom A beskæftiget sig med overenskomsten i en længere årrække.

Det var D selv, der den 30. august 2023 tilbød at tage en døgnvagt i bytte for to 12 timers-vagter. D tog vagten på alle sædvanlige vilkår, bl.a. med spisepauser, normtid og sædvanlig løn. Der var ikke stationsafløsere eller områdereddere til rådighed, og det havde høj prioritet at sikre det nødvendige beredskab. Tilfælde som det foreliggende opstår højst 3-4 gange om året.

De fremlagte lokalaftaler angår vagter på overtid og har ikke betydning i det foreliggende tilfælde, hvor D ikke var på overtid. Der var tale om en enkeltstående ændring af tjenesteformen i enighed med D.

7. Opmandens begrundelse og resultat

Efter 3F Transports påstande angår sagen, om "afløsning i døgnvagter alene kan afvikles med overtidsvagter af maksimalt 12 ½ timers varighed inkl. spisepause, medmindre afløsningen udføres af vagttyper omfattet af overenskomsten side 42 (områdereddere og stationsafløsere)", og om "Falck Danmark A/S skal anerkende, at mønstringen af Redder X til afløsning i døgnvagt den 30. august 2023 var overenskomststridig."

Til støtte for sine påstande har 3F Transport overordnet anført navnlig, at der ikke i overenskomsten er hjemmel til den konvertering af to 12 timers-vagter til en døgnvagt, som for Ds vedkommende skete den 30. august 2023. 3F Transport har nærmere anført bl.a., at Falck i mangel af lokalaftale ikke ensidigt kan foretage en sådan konvertering, at kun områdereddere og stationsafløsere kan afløse i døgnvagt, og at der foreligger en omgåelse af overenskomsten.

Til støtte for sin påstand om frifindelse har Dansk Erhverv Arbejdsgiver overordnet anført navnlig, at konverteringen af Ds vagter den 30. august 2023 ikke var overenskomststridig. Dansk Erhverv Arbejdsgiver har nærmere anført bl.a., at der forelå en individuel og frivillig aftale, at D ikke lønmæssigt blev stillet dårligere, end han ville have været med sine to 12 timers-vagter, og at alle ansættelsesvilkår vedrørende normtid og spisepauser mv. blev iagttaget.

Til det anførte bemærker jeg:

3F Transport har i begrænset omfang belyst indholdet af Overenskomst 2023/2025 for Falck-reddere i Provinsen, og der har herunder ikke været bevisførelse eller i øvrigt fremlagt nærmere oplysninger om baggrunden for og formålet med de bestemmelser, som forbundet særligt har henvist til. Jeg finder derfor, at den foreliggende sag er egnet til konkret afgørelse, og jeg bemærker i den forbindelse, at der efter Bs og Cs forklaringer i hvert fald i dag må antages i praksis at være tale om en forholdsvis sjælden problemstilling.

Ds ansættelseskontrakt er ikke fremlagt i sagen, men parterne synes at være enige om, at han ikke var områderedder eller stationsafløser. Parterne synes også at være enige om, at Falck som følge heraf ikke kunne have pålagt D at konvertere to 12 timers-vagter til en døgnvagt, og at det i det foreliggende tilfælde var D selv, der foreslog en sådan konvertering.

Uenigheden angår herefter alene, om Falck handlede i strid med overenskomsten ved at acceptere Ds forslag.

Det må lægges til grund, at der den 30. august 2023 manglede ambulanceberedskab hos Falck i Køge, og at der ikke var områdereddere eller stationsafløsere til rådighed. Det må også lægges til grund, at D ved konverteringen af vagter ikke på noget punkt blev stillet dårligere, end han ville have været med sine 12 timers-vagter, herunder med hensyn til løn, normtid og spisepauser mv.

Under disse omstændigheder finder jeg, at 3F Transport ikke har anført noget, der tilstrækkeligt kan begrunde, at konverteringen skal anses for overenskomststridig. Jeg bemærker, at konsekvensen af 3F Transports synspunkter må antages at være, at der heller ikke ville kunne ske konvertering i tilfælde, hvor der ikke er mangel på vagtpersonale, men hvor det er den pågældende redder selv, der ønsker konvertering af vagter.

Jeg tager herefter Falcks påstand om frifindelse til følge.

I forlængelse af det, der er anført ovenfor, tilføjer jeg, at der ikke er taget stilling til andet end den konkrete sag, dvs. konverteringen den 30. august 2023. Der er herunder ikke taget stilling til, om Falck i videre omfang kan indgå aftaler som den foreliggende med den samme medarbejder.

T h i b e s t e m m e s:

Dansk Erhverv Arbejdsgiver frifindes.

Parterne skal betale egne sagsomkostninger og skal hver betale halvdelen af opmandens honorar.

København, den 3. juli 2025

Jørgen Steen Sørensen